

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

3 – 9 Ağustos 2023

Deprem bölgesindeki esnafın kredi borçlarına erteleme

Depremden sonra afet bölgesi ilan edilen yerlerde esnaf ve sanatkarlara Halk Bankası tarafından kullanılan kredilerin ödemeleri faizsiz 6 ay daha ertelendi.

Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler nedeniyle zarar gören illerdeki esnaf ve sanatkarların, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince düşük faizli kredi kullandırmasına ilişkin kararlar kapsamında kredi borçları 6 ay daha ertelendi.

Alınan kararla esnafın 6 Ağustos tarihinden itibaren kredi borcu vade ödemesi 6 ay süreyle ertelendi.²

BDDK'dan "Enpara Bank"ın kuruluşuna onay

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) 300 milyon dolar muadili TL sermayeli "Enpara Bank A.Ş." unvanlı bir mevduat bankası kurulmasına onay verdi. Resmi gazete yayınlanan diğer bir tebliğle 2 milyar TL kuruluş sermayeli Colendi Bank A.Ş. unvanlı dijital mevduat bankası kurulmasına izin verildi.

BDDK'nın Resmî Gazete'de yayımlanan Kurul kararına göre kurucu ortaklar Digital-Q-FS Limited, QNB Finans Faktoring A.Ş., QNB Finans Finansal Kiralama A.Ş., QNB Finans Portföy Yönetim A.Ş. ve Efinans Elektronik Ticaret ve Bilişim Hizmetleri A.Ş. tarafından 300 milyon dolar muadili TL sermayeli "Enpara Bank A.Ş." unvanlı bir mevduat bankası kurulmasına izin verildi.

Kurulun 28.04.2022 tarihli ve 10189 sayılı Kararı ile kuruluş izni verilen Hedef Yatırım Bankası A.Ş.'ye de faaliyet izni verildi.

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremler Nedeniyle Zarar Gören Bazı İllerdeki Esnaf ve Sanatkarların, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Düşük Faizli Kredi Kullandırılmasına İlişkin Kararlar Kapsamındaki Kredi Borçlarının Ertelenmesine Dair Karar (Karar Sayısı: 7470), Resmi Gazete, Sayı: 32269. (4 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230804-5.pdf>

Diğer bir tebliğe göre kurucu ortaklar Bülent Tekmen, Erkan Kilimci, Deniz Devrim Cengiz, Ali Kürşad Bostan, Muhammed Furkan Ünsal ve Murat Öztürk tarafından Türkiye’de 2 milyar TL kuruluş sermayeli Colendi Bank A.Ş. unvanlı bir dijital mevduat bankası kurulmasına izin verildi.³

Özel okul ücretleri ve zamlarına standart geldi

Özel okullara ilişkin yönetmelikte yapılan değişiklikle öğrencilerin kayıt ücretleri ve zam oranlarına standart getirildi.

MEB Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlandı.

Yeni düzenlemeyle okulların ara sınıflarının eğitim ücreti belirlenirken bir önceki eğitim öğretim yılında ilan edilen ücret, okulda devam eden öğrencilerin eğitim ücreti belirlenirken ise öğrenci kayıt sözleşmesinde belirlenen ücret dikkate alınacak.

Yönetmelikte "Bu ücretlere (bir önceki yılın ortalama yurt içi ÜFE+bir önceki yılın ortalama TÜFE)+5 oranından fazla artış yapılamayacak" ifadesine yer verildi.⁴

Mücevher ithalatına yüzde 20 ek mali yükümlülük

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre, altın ve bazı mücevherlerin ithalatında yüzde 20 ek mali yükümlülük uygulanacak.

Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Uygulanmasına Dair Karar'ın yürürlüğe konulmasına ilişkin kararname Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, bazı mücevher ve kuyum ürünlerinin ithalatına yüzde 20 oranında ek mali yükümlülük getirildi. Avrupa Birliği (AB) dışındaki ülkelerden yapılacak ithalatta geçerli olacak "ek mali yükümlülük" kararı, kararın yayım tarihini takip eden üçüncü gün yürürlüğe girecek.

Elde edilecek gelir, gümrük vergileri ve diğer mali yükümlülüklerden ayrı şekilde tahsil edilip, genel bütçeye irat kaydedilecek.

Hangi ürünleri kapsıyor?

Karar temel olarak mücevherci eşyası, kuyumcu eşyası ve aksesuar ile kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama eşyaları kapsıyor.

³ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 03/08/2023 Tarihli ve 10640 Sayılı Kararı, Resmi Gazete, Sayı: 32270. (4 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230805-8.pdf>

⁴ Millî Eğitim Bakanlığında: Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı: 32270. (5 Ağustos 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230805-2.htm>

Ürünler Gümrük Tarife Cetvelinde, 7113.19.00.00.11 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonlu (GTİP) ürün altından olan mücevherci eşyası, 7113.19.00.00.12 pırlantalı altından mücevherci eşyası, 7113.20.00.00.00 GTİP'li kıymetli metallerle kaplı mücevherci eşyası, 7114.19.00.00.11 GTİP'li, 7114.19.00.00.11 GTİP'li altından mücevherci eşyası, 7114.20.00.00.00 GTİP'li kıymetli metallerle kaplı mücevherci eşyası ile 7115.90.00.00.21 GTİP'li altın kaplama diğer eşyalar şeklinde tanımlanıyor.⁵

Rafineriler en az 1 gram altın üretilebilecek

Hazine ve Maliye Bakanlığının yayımladığı genelgeye göre, rafineriler artık en az 1 gram, en fazla 100 gram altın üretebilecek.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Rafineriler Tarafından Üretilecek Basılı Kıymetli Madenlere İlişkin Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayınladı.

Buna göre, basılı kıymetli madenler yalnızca dikdörtgenel şekilde üretilebilecek. Basılı altınlar asgari 1 gram, azami 100 gram, gümüşler asgari 50 gram, azami 500 gram, platin ve paladyumlar asgari 2,5 gram, azami 250 gram ağırlığında üretilebilecek.

Daha önceki düzenlemede, basılı altınların asgari üretim sınırı "0,5" gram olarak belirlenmişti.⁶

Mücbir sebep hali kapsamında başvuru ve ödeme sürelerine düzenleme

Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği Resmi Gazete'de yayımlandı. Tebliğde belirlenen bölgelerde mücbir sebep halinin 30 Kasım 2023 tarihine kadar devam edeceği belirtilirken mücbir sebep hali kapsamında başvuru ve ödeme sürelerine yer verildi.

Gelir İdaresi Başkanlığı, deprem bölgesine mücbir sebep hali devam eden yerlerde 7440 sayılı yasayla getirilen yapılandırma hükümlerine göre taksit ödeme sürelerine ilişkin açıklama yaptı.

8 Ağustos 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına dair 7440 sayılı kanun genel tebliğine göre, tebliğ hükümleri, mücbir sebep halinin 30 Kasım'a kadar uzatılması uygun görülen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep ilinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerini kapsıyor.

Buna göre, sayılan yerlerdeki dairelere 7440 sayılı yasa kapsamında yapılacak başvuruların 29 Şubat 2024 tarihine kadar yapılması ve ödenecek birinci taksitin 31 Mart 2024 (bu tarihin resmî tatile

⁵Bazı Ürünlerin İthalatında Ek Mali Yükümlülük Uygulanmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 7480), Resmi Gazete, Sayı:32273, (8 Ağustos 2023)

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230808-2.pdf>

⁶ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığında: Rafineriler Tarafından Üretilecek Basılı Kıymetli Madenlere İlişkin Genelge'de Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge, (7 Ağustos 2023)

rastlaması nedeniyle 1 Nisan 2024) tarihine, ikinci taksitin 30 Nisan 2024 tarihine kadar, diğer taksitlerin ise takip eden aylarda ödenmesi gerekiyor.

Bu yerlerdeki mükellefler, yasa kapsamında matrah ve vergi artırımından yararlanmak için başvuru süresi 29 Şubat 2024, gelir, kurumlar ve katma değer vergisi ile gelir (stopaj) ve kurumlar (stopaj) vergisi tutarlarını ödeme süresi ise 31 Mart 2024 olarak belirlendi. Bu tutar talep edilmesi hâlinde ilk taksiti 2024 yılının mart ayından başlamak üzere aylık dönemler halinde 12 eşit taksitte ödenebilecek.

Mükelleflerin, KDV stok beyanına ilişkin beyanname ve eki envanter listesinin verilmesine ilişkin tarih, mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonu olan 29 Şubat 2024 olarak tespit edildi. Yapılacak beyan üzerine tahakkuk edecek tutarlar da aynı süre içinde ödenecek.

İlgili yasayla, ÖTV'nin konusuna giren malları bu madde kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan ÖTV'yi 29 Şubat 2024 tarihine kadar beyan etmeleri ve bu beyan üzerinden aynı süre içinde ödemeleri gerekiyor.

Mükelleflerin, yasanın 6. maddesinin 2. fıkrası kapsamında ödenmesi gereken KDV'nin ilk taksitini 29 Şubat 2024 tarihine kadar beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitlerini beyanname verme süresini takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere 3 eşit taksitte, 3. fıkrası hükümlerinden yararlanmak istemeleri halinde 29 Şubat 2024 tarihine kadar beyan etmek suretiyle düzeltmeleri ve beyan edilen tutarlar üzerinden hesaplanan vergiyi beyanname verme süresi içinde ödemeleri gerekiyor.

Öte yandan, Adana, Diyarbakır, Elazığ, İslahiye ve Nurdağı ilçeleri hariç olmak üzere Gaziantep, Kilis, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ile Sivas İli Gürün ilçesinde mücbir sebep hali 31 Temmuz'da sona erdiğinden, bu yerlerde bulunan dairelere 7440 sayılı Kanun kapsamında yapılacak başvuru ve ödemelerin bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına dair 7440 sayılı kanun genel tebliğindeki açıklamalara göre yapılması gerekiyor.⁷

⁷ Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan: Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği, Resmi Gazete, Sayı: 32274
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/08/20230809-2.htm>